

فهرست

پیشگفتار

۱۷

ترانه	آهنگساز	شاعر
گریه را به مستی بهانه کردم	ابوالقاسم عارف	ابوالقاسم عارف
گریه کن	ابوالقاسم عارف	ابوالقاسم عارف
بلبل شوریده	ابوالقاسم عارف	بیژن ترقی
دلتنگ	علینقی وزیری	حافظ
شب جوانی	روح‌الله خالقی	رهی معیری
دل غم‌دیده	مرتضی محجوبی	رهی معیری
عشق سوزان	مرتضی محجوبی	تورج نگهبان
اشک و آه	مرتضی محجوبی	رهی معیری
تو مرو	مرتضی محجوبی	دکتر معین افشار
پیام عاشق	ابراهیم‌خان منصوری	حسین مسرور
لب لعل	ابراهیم‌خان منصوری	شیدا

شاعر	آهنگساز	ترانه
منشوری	ناصر منصوری	خدا حافظ مادر
معینی کرمانشاهی	مهدی مفتاح	توشهٔ عمر
سعدی	مهدی مفتاح	بخت باز آید
بیژن ترقی	مهدی مفتاح	آشنا سوز
عبدالله الفت	مهدی مفتاح	نغمهٔ سحر
تورج نگهبان	مهدی مفتاح	سرود دبستان
بیژن ترقی	مهدی مفتاح	از یاد رفته
شهر آشوب	مهدی مفتاح	دل غم پرست
شهر آشوب	مهدی مفتاح	شب شادی
تورج نگهبان	مهدی مفتاح	شوق زندگی
عبدالله الفت	مهدی مفتاح	سکوت شب
تورج نگهبان	مهدی مفتاح	فصل شادی
محمدعلی امیرجاهد	محمدعلی امیرجاهد	امان از این دل
محمدعلی امیرجاهد	محمدعلی امیرجاهد	ابر بهار
محمدعلی امیرجاهد	محمدعلی امیرجاهد	فصل بهار و هجر یار
محمدعلی امیرجاهد	محمدعلی امیرجاهد	شعله و پروانه
محمدعلی امیرجاهد	محمدعلی امیرجاهد	جمال زن مظهر صنّ خدا
محمدعلی امیرجاهد	محمدعلی امیرجاهد	شهد وصال
محمدعلی امیرجاهد	محمدعلی امیرجاهد	نالۀ عشاق

شاعر	آهنگساز	ترانه
محمد علی امیرجاهد	محمد علی امیرجاهد	جان و دل به فرمان وطن
	نصرالله زرین پنجه	پیام نسیم
تورج نگهبان	نصرالله زرین پنجه	نمانده رفتی
	نصرالله زرین پنجه	گوشواره طلا
عبدالله الفت	نصرالله زرین پنجه	هستی سوز
عبدالله الفت	نصرالله زرین پنجه	سخن نو
سعدی	نصرالله زرین پنجه	خوش می روی
نظام فاطمی	محمد میرنقیبی	سخنی با مرغ چمن
ایرج تیمورتاش	محمد میرنقیبی	آوای من
شهر آشوب	محمد میرنقیبی	لیلا
عبداله الفت	محمد میرنقیبی	لبخند گل
علی صارمی	محمد میرنقیبی	شب انتظار
شهر آشوب	ناصر زرآبادی (نیلوفر)	ساز شکسته
ایرج تیمورتاش	ناصر زرآبادی (نیلوفر)	بیگانه
پرویز خطیبی	ناصر زرآبادی (نیلوفر)	رفت و می برد
ناشناس	ناصر زرآبادی (نیلوفر)	مرو مرو
مهدی سهیلی	ناصر زرآبادی (نیلوفر)	چشم مست تو
پرویز خطیبی	ناصر زرآبادی (نیلوفر)	شمع و پروانه
تورج نگهبان	عباس شاپوری	پیک پاییز

شاعر	آهنگساز	ترانه
۱۷۴ هوشنگ شهابی	عباس شاپوری	صحرا
۱۷۶ ناصر رستگارنژاد	عباس شاپوری	عبرت
۱۷۸ ناصر رستگارنژاد	عباس شاپوری	من دانم و دل
۱۸۰ بیژن ترقی	مجید وفادار	سایه
۱۸۲ بیژن ترقی	مجید وفادار	گل اومد بهار اومد
۱۸۴ نواب صفا	مجید وفادار	بنده عشق
۱۸۶	مجید وفادار	کیجا
۱۸۸ معینی کرمانشاهی	برادران لشگری	نوای دل
۱۹۱ دکتر نیرسینا	بزرگ لشگری	گلفروش
۱۹۶ صادق سرمد	بزرگ لشگری	شب بی فردا
۲۰۱ کریم فکور	بزرگ لشگری	حلقه زرین
۲۰۴ بیژن ترقی	پرویز یاحقی	اسیر
۲۱۲ بیژن ترقی	پرویز یاحقی	اشک سپهر
۲۱۶ معینی کرمانشاهی	پرویز یاحقی	شب زنده‌داری
۲۲۱ بیژن ترقی	پرویز یاحقی	گردباد
۲۲۵ بیژن ترقی	پرویز یاحقی	آواز دل
۲۲۹ بامداد جویباری	اسدالله ملک	پرستش
۲۳۳ بامداد جویباری	اسدالله ملک	ترکم مکن
۲۳۸ بامداد جویباری	اسدالله ملک	ای سراپا مهربانی

شاعر	آهنگساز	ترانه
۲۴۱ ساعد باقری	اسدالله ملک	شب شیدایی
۲۴۵ اکبر سلیمی تبار	اکبر سلیمی تبار	یار سفر کرده
۲۴۸ ابراهیم صفایی	اکبر سلیمی تبار	افسانه شو
۲۵۱ اکبر سلیمی تبار	اکبر سلیمی تبار	من بی دل
۲۵۳ اکبر سلیمی تبار	اکبر سلیمی تبار	تمنای دل
۲۵۵ پروین اعتصامی	اکبر سلیمی تبار	آرزوها
۲۵۸ اکبر سلیمی تبار	اکبر سلیمی تبار	پیام به نسیم
۲۶۱ عبدالله الفت	سلیم فرزانه	لبخند جام
۲۶۴	سلیم فرزانه	می محبت
۲۶۶ بیژن ترقی	سلیم فرزانه	شمع دیگری
۲۶۹ تورج نگهبان	سلیم فرزانه	افسون
۲۷۱ حافظ	حسینعلی وزیری تبار	به یاد شیراز
۲۷۵ معینی کرمانشاهی	علی تجویدی	قسمت من
۲۷۹ منیره طاها	علی تجویدی	به کس مگو
۲۸۲ سعدی	جواد معروفی	دیلمان
۲۸۵ رهی معیری	محمد بحرینی پور	بهار شادی
۲۸۸ رهی معیری	حسین یاحقی	گل بستان
۲۹۱ کریم فکور	همایون خزم	تو کجا بودی؟
۲۹۴ حسین شاهزیدی	همایون خزم	شکوه چرا...؟

شاعر	آهنگساز	ترانه
۲۹۷	شاپور نیاکان	مریم جان
۲۹۹	شاپور نیاکان	بیا کز دوریت
۳۰۱	شاپور نیاکان	به او بگو
۳۰۴	شاپور نیاکان	یادگار من
۳۰۶	شاپور نیاکان	پر شکسته
۳۰۸	شاپور نیاکان	من نمی‌دانم چرا
۳۱۰	شاپور نیاکان	دریا
۳۱۳	ابراهیم سلمکی	نوبهار
۳۱۶	فرخ امین‌زاده	دلی شیدا، غمی زیبا
۳۱۹	فرخ امین‌زاده	یادش به خیر
۳۲۲	فرخ امین‌زاده	چرخ زمون
۳۲۶	فرخ امین‌زاده	دل به دریا می‌سپارم
۳۲۹	فرخ امین‌زاده	مهمان چشمان
۳۳۳	فرخ امین‌زاده	بی‌قرار
۳۳۶	فرخ امین‌زاده	سروناز- گل ناز
۳۴۰	فرخ امین‌زاده	دیگه من رو نشناختی
۳۴۳	فرخ امین‌زاده	امشب می‌خوام از دل
۳۴۶	تورج نگهبان	آشنای دیرین
۳۴۹	رضا ثابتی	پیک امید
۳۵۱	بیژن ترقی	گلبرگ عشق

شاعر	آهنگساز	ترانه
۳۵۳ کریم فکور	حسین شهبازیان	عشق و بهار
۳۵۶ بیژن ترقی	شیرخدایی	خلوتگه خیال
۳۵۹ معینی کرمانشاهی	شیرخدایی	پیک امید
۳۶۲ پرویز خطیبی	مصطفی گرگین زاده	کرشمه‌ها
۳۶۴ پرویز خطیبی	مصطفی گرگین زاده	نمی ترسی
۳۶۷ ایرج تیمورتاش	مصطفی گرگین زاده	سراب ناب
۳۷۰ پرویز خطیبی	مصطفی گرگین زاده	بردی از یادم
۳۷۳	مرتضی گرگین زاده	نغمه بیستون
۳۷۶ جلال‌الدین اعتمادی	مرتضی گرگین زاده	بی‌قرار
۳۷۸ ایرج تیمورتاش	مرتضی گرگین زاده	کنار هم
۳۸۱ شهرزاد	آشنا (رشیدی)	گل برافشان
۳۸۳ عبدالله الفت	آشنا (رشیدی)	خاطره شیرین
۳۸۵ تورج نگهبان	آشنا (رشیدی)	انتظار
۳۸۷ عبدالله الفت	محمود تاج‌بخش	وفای او
۳۹۰ بیژن ترقی	ابراهیم سرخوش	فراموشی‌ها
۳۹۴ حسین شاه‌زیدی	ابراهیم سرخوش	من و تو
۳۹۸ کریم فکور	ابراهیم سرخوش	رؤیای طلایی
۴۰۲ دکتر تیرسینا	اکبر محسنی	هدیه دهقان
۴۰۵ علی صارمی	اکبر محسنی	دختر دهکده

شاعر	آهنگساز	ترانه
۴۰۹	اکبر محسنی	باغبان
۴۱۴	جهانگیر کامیان	ابر و خار
۴۱۷	جهانگیر کامیان	به خاطر تو
۴۲۰	جهانگیر کامیان	در پرتو شادی
۴۲۳	جهانگیر کامیان	بی‌اثر
۴۲۶	جهانگیر کامیان	امیدواری
۴۲۹	جهانگیر کامیان	قضهٔ پر غصه
۴۳۲	جهانگیر کامیان	رهگذر
۴۳۵	جهانگیر کامیان	دل من
۴۳۸	جهانگیر کامیان	به یاد من باش
۴۴۱	امیرمسعود جاهد	کجا رفتی؟
۴۴۴	امیرمسعود جاهد	گل پَر پَر
۴۴۷	امیرمسعود جاهد	مهربانم
۴۵۱	امیرمسعود جاهد	مه
۴۵۴	امیرمسعود جاهد	پرواز
۴۵۸	ناصر آهنیان	عاشقم
۴۶۲	ناصر آهنیان	کوچه بن‌بست
۴۶۴	ناصر آشتیانی	دریغا
۴۶۷	ناصر آشتیانی	گل یخ

شاعر	آهنگساز	ترانه
۴۷۰ سیدجعفر پورهاشمی	سیدجعفر پورهاشمی	سلسله مو
۴۷۲ سیدجعفر پورهاشمی ^۲	سیدجعفر پورهاشمی	روزگار
۴۷۴ سیدجعفر پورهاشمی	سیدجعفر پورهاشمی	سوغاتی
۴۷۶ سیدجعفر پورهاشمی	سیدجعفر پورهاشمی	کوهنوردی
۴۸۰ سیدجعفر پورهاشمی	سیدجعفر پورهاشمی	بزار حرفمو بزخم
۴۸۳ سیدجعفر پورهاشمی	سیدجعفر پورهاشمی	راننده الکی خوش
۴۸۵ سیدجعفر پورهاشمی	سیدجعفر پورهاشمی	تو را می پرستم
۴۸۸ سیدجعفر پورهاشمی	سیدجعفر پورهاشمی	از هند اومدم
۴۹۰ سیدجعفر پورهاشمی	سیدجعفر پورهاشمی	آقا خودش خوب می دونه
۴۹۲ سیدجعفر پورهاشمی	سیدجعفر پورهاشمی	جنگجه
۴۹۴ سیدجعفر پورهاشمی	سیدجعفر پورهاشمی	تعمیر ماشین
۴۹۷ حسن همایون فال	حسن همایون فال	مثل دریا
۵۰۱ باقر رضایی	باقر رضایی	پگاه من
۵۰۴ پیمان مقصودی	پیمان مقصودی	مرداب
۵۰۷ فراز لاری - پیمان مقصودی	پیمان مقصودی	شرم شیرین
۵۱۰ سهیل محمودی	محمد احمدیان	یک آسمان پرنده
۵۱۴ سهیل محمودی	محمد احمدیان	آی نسیم سحری
۵۱۹ سعدی	احمدعلی راغب	دیدار
۵۲۳ سیمین بهبهانی	مسعود حسنتحانی	همراه نسیم

شاعر	آهنگساز	ترانه
۵۲۶ شهرآشوب	مسعود حسنخانی	چراغ آسمان
۵۲۹ شهین خانانه	مسعود حسنخانی	دوری تا کی
۵۳۲ مسعود هوشمند	مسعود حسنخانی	شکسته دل
۵۳۵ میثاقیان	میثاقیان	لیلی جان
۵۳۸ ابوالقاسم حالت	هنرجو	بر باد رفته
۵۴۳ رضا سبحان	حسن اعتمادی	چرا می‌گن
۵۴۶ رضا سبحان	حسن اعتمادی	پیام پرستوها
۵۴۹ محمد ایزدی	حسن اعتمادی	شیرازی
۵۵۳ شاهین علیخانی	بابک بختیاری	مکتب عشق
۵۵۸ مشفق کاشانی	عباس تهرانی (تاش)	راز و نیاز
۵۶۱ تقی احمدی	تقی احمدی	عمر بر باد رفته
۵۶۴ مجید شفق	علی درخشان (حیدرینیا)	همزاد
۵۶۷ رهی معیری	رهی معیری	شب من
۵۶۹ کریم فکور	انوشیروان روحانی	از من نمی‌پرسی
۵۷۲ نواب صفا	انوشیروان روحانی	پرستوی من
۵۷۵ رهی معیری	انوشیروان روحانی	باز آمد
۵۷۷ معینی کرمانشاهی	اصغر زارع	اسیر وفا
۵۸۰ رهی معیری	دکتر رحیم مطلوبی (فرهنگ)	شاهد افلاکی
۵۸۵ دکتر رحیم مطلوبی	دکتر رحیم مطلوبی (فرهنگ)	هجران

شاعر	آهنگساز	ترانه
۵۹۱ مهندس حیدرزاده	توحید فهیمی	به خدا دوستت دارم
۵۹۵ جواد بنایی	توحید فهیمی	مادر
۵۹۹ فریدون مجلسی	توحید فهیمی	آهنگ نی
۶۰۲ حسن رضیانی	توحید فهیمی	بال و پر شکسته
۶۰۷ ایرج طیبی	ایرج طیبی	فراق
۶۱۰ ایرج طیبی	ایرج طیبی	ایران، ای مهر خاوران
۶۱۳ بهروز رضوی	شاملو کاربند	مولود خجسته
۶۱۸ فرزین	شاملو کاربند	دگر از من بگذر
۶۲۱ عبدالله الفت	شاملو کاربند	در آغوش خورشید
۶۲۴ فریدون مشیری	شاملو کاربند	شبی که رفتی
۶۲۸ حسین منزوی	شاملو کاربند	خزان جدایی
۶۳۲ حافظ	حسن هادی زرگانی	مژده ای دل
۶۳۵ ایرج جنتی عطایی	میلاذ کیایی	طی شد جوانی
۶۳۸ غزالی مشهدی ملک‌الشعراى بهار	میلاذ کیایی	یاران همه رفتند

پیشگفتار

غزل و تصنیف، ترانه و سرود، از قدیم و روزگاران گذشته در سراسر کشور باستانی ایران، جایگاهی ارزنده و والا داشته و دارد، زیرا از برکت همین شعر و شاعری است که موجب گسترده‌گی و بسط زبان فارسی و همبستگی بین مردم سرزمین‌های ایران به خصوص خراسان بزرگ شده است.

همین غزل‌ها و شعرها و موسیقی‌هاست که مکمل یکدیگر شدند و توانستند علاوه بر این که زبان شیرین فارسی را در داخل مرزهای کشور حفظ و توسعه دهند، در خارج از مرزهای جغرافیایی نیز کارساز گردند. لذا ما امروز می‌بینیم که بسیاری از مردم جهان با شعر و ادبیات فارسی آشنایی دارند و آن را چون گوهری تابناک بر تارک ادبیات جهان می‌دانند. با توجه به این که فراز و نشیب روزگار، اگر خط و نویسندگی و نگارش آن‌ها را تحت تأثیر اقوام بیگانه قرار داد، ولی زبان ایشان پس از قرن‌ها، همین زبان شیرین و گوهربار فارسی است.

اگر خوب دقت کنیم می‌بینیم که شعرا و غزلسرایانی که با این مسئله سروکار داشته‌اند بسیاری از ایشان علاوه بر هنر سرودن شعر و غزل، با هنر موسیقی نیز کاملاً آشنایی داشته‌اند. تا آن‌جا که حافظه‌ام یاری می‌دهد یاد آور می‌شوم، مثل: حکیم ابوالقاسم فردوسی (موسیقیدان)، رودکی (موسیقیدان)، ابن سینا (موسیقیدان)، محمد حافظ شیرازی (موسیقیدان)، سعدی شیرازی (موسیقیدان)، ابونصر فارابی (موسیقیدان)، عمر خیام (موسیقیدان)، و پس از آن شعرای بزرگ دیگری نظیر: مولوی، جامی، عراقی، باباطاهر، محیط قمی، امیر خسرو دهلوی، طالب آملی، مشتاق اصفهانی، مجمر اصفهانی،

عبدالله انصاری، نشاط اصفهانی، خواجه‌ی کرمانی، صباحی بیگدلی، حکیم شفایی اصفهانی، نظامی گنجوی، حنین لاهیجی، محمودخان صبا، غنی کشمیری، نظیری نیشابوری، شمس تبریزی، سروش اصفهانی، رضی آرتیمانی، هاتف اصفهانی، بیدل هندی، اثیرالدین اخسیکتی، علی قاسم انوار، همای شیرازی، میرسنجر کاشی، امیدی تهرانی، شاپور تهرانی، عبدالرزاق اصفهانی، ظهوری ترشیزی، وصال شیرازی، سنایی غزنوی، فیض کاشانی، آصفی هروی، انوری ایبوردی، غزالی مشهدی، ادیب صابر تبریزی، عاشق اصفهانی، فرخی سیستانی، صائب تبریزی، محتشم کاشانی، سلمان ساوجی، اهلی شیرازی، عرفی شیرازی، هلالی جغتایی، امیر شاهی، عطار نیشابوری، شیخ بهایی، اوحدی مراغه‌ای، عبدالکریم شبستری، فروغی بسطامی، وحشی بافقی، فرصت‌الدوله شیرازی، باباخانی شیرازی، کلیم کاشانی، سیف فرغانی، عبید زاکانی، میرزاجیب خراسانی، شفایی اصفهانی، غازی قلندر اصفهانی، مقیم فوجی، شمس مغربی، خاقانی شروانی، اشراق اصفهانی، رفیعی کاشانی، ذوقی اردستانی، قدسی مشهدی، ابوسعید ابوالخیر، هادی رنجی، شیدای اصفهانی و بسیاری دیگر را از این بزرگان باید نام برد و همان‌طور که یادآور شدم آنچه در توان حافظه و خاطره‌ام بود برای شما عزیزان برشمردم تا در این جا یاد از این بزرگمردان علم و ادب و شعر و شاعری ایران که سهم بسیار بزرگی در حفظ و حراست فرهنگ و ادبیات این مرز و بوم داشته‌اند، شده باشد.

جیب‌الله نصیری‌فر

آهنگ: مهدی مفتاح، شعر: بیژن ترقی، در مایه شوشتی

تو ای نازنین چه جان پروری
تو که شیرین تر از شکری
تو که دل به خنده ای می بری
ندانی ندانی ندانی
ای آتشین گل ناز من
نخوانی نخوانی نخوانی
دلم شد به عشق تو مبتلا
چرا نشنوی فغانم چرا
ندانم ندانم ندانم
از آن برق دیده دلستان
رود زان شراره تا آسمان
فغانم فغانم فغانم
تو که دل به خنده ای می بری
ندانی ندانی ندانی
تو ای آتشین گل ناز من
نخوانی نخوانی نخوانی

63

44

2

آواز

ارکستر

54

62

tr

tr

1.

2.

آواز جمعی

70

ارکستر

آواز جمعی

78

ارکستر

B

ارکستر

86

1.

2.

A

B

ارکستر

93

2

آواز

tr

1.

2.

ارکستر

102

2

آواز

tr

ارکستر

آواز

111

ارکستر

2

آواز

1.